

Briselē, 2025. gada 7. februārī
(OR. en)

5896/25

LIMITE

ECOFIN 115
UEM 53

PIEZĪME

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsekretariāts

Saņēmējs: delegācijas

Temats: PADOMES IETEIKUMS par pārmērīga budžeta deficīta situācijas
novēršanu Ungārijā

PADOMES IETEIKUMS

par pārmērīga budžeta deficīta situācijas novēršanu Ungārijā

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību (LESD) un jo īpaši tā 126. panta 7. punktu,

ņemot vērā Komisijas ieteikumu,

tā kā:

- (1) Saskaņā ar LESD 126. pantu dalībvalstis izvairās no pārmērīga valdības budžeta deficīta.
- (2) Stabilitātes un izaugsmes pakts ir balstīts uz mērķi nodrošināt stabilas publiskās finanses kā līdzekli, lai stiprinātu nosacījumus cenu stabilitātei un spēcīgai, ilgtspējīgai un iekļaujošai izaugsmei, kuras pamatā ir finanšu stabilitāte, tādējādi atbalstot Savienības mērķu sasniegšanu attiecībā uz ilgtspējīgu izaugsmi un nodarbinātību.
- (3) Reformētā ES ekonomikas pārvaldības sistēma stājas spēkā 2024. gada 30. aprīlī. Šajā sistēmā ietilpst 2024. gada 29. aprīļa Regula (ES) 2024/1263¹ par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97. Tajā ietilpst arī Padomes Regula (ES) 2024/1264, ar ko groza Padomes Regulu (EK) Nr. 1467/97² par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu, un Padomes Direktīva (ES) 2024/1265³ (2024. gada 29. aprīlis), ar ko groza Direktīvu 2011/85/ES par prasībām dalībvalstu budžeta struktūrām.
- (4) Padome 2024. gada 26. jūlijā pieņēma lēmumu saskaņā ar LESD 126. panta 6. punktu par to, ka Ungārijā deficīta kritērija neievērošanas dēļ pastāv pārmērīgs budžeta deficīts⁴.

¹ OV L, 30.4.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>.

² OV L 209, 2.8.1997., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30>.

³ OV L, 30.4.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj>.

⁴ OV L, 1.8.2024., ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2024/2123/oj>.

- (5) LESD 126. panta 7. punkts un Padomes Regulas (EK) Nr. 1467/97 3. panta 4. punkts nosaka pienākumu Padomei pieņemt attiecīgajai dalībvalstij adresētu ieteikumu ar mērķi noteiktā laika periodā novērst pārmērīgo budžeta deficītu. Saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 1467/97 3. panta 4. punktu minētajā ieteikumā ir arī jānosaka ne vairāk kā sešu mēnešu termiņš, kurā attiecīgajai dalībvalstij efektīvi jāīsteno, lai novērstu pārmērīgu budžeta deficītu; šo termiņu var saīsināt līdz trim mēnešiem, ja to prasa situācijas nopietnība. Turklāt Padomei savā ieteikumā jāiesaka dalībvalstij īstenot koriģējošu neto izdevumu⁵ virzību, kas nodrošina, ka ieteikumā noteiktajā termiņā vispārējās valdības budžeta deficīts tiek samazināts un saglabājas zem atsaucē vērtības 3 % no IKP. Ja pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūra tika sākta, pamatojoties uz deficīta kritēriju, attiecībā uz gadiem, kad sagaidāms, ka vispārējās valdības budžeta deficīts pārsniegs atsaucē vērtību, koriģējošā neto izdevumu virzība atbilst minimālajai gada strukturālajai korekcijai vismaz 0,5 % apmērā no IKP. Ņemot vērā Padomes Regulas (ES) 2024/1264 23. apsvērumu, Komisija 2025., 2026. un 2027. gada pārejas periodā, šajos gados nosakot ierosināto koriģējošo virzību, var koriģēt minēto kritēriju, lai ņemtu vērā procentu maksājumu pieaugumu.

⁵ Saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 2. panta 2. punktu “neto izdevumi” ir visi valdības izdevumi, atskaitot procentu izdevumus, diskrecionāros ieņēmumu pasākumus, izdevumus par Savienības programmām, kas pilnībā atbilst Savienības fondu ieņēmumiem, valstu izdevumus par Savienības finansēto programmu līdzfinansēšanu, bezdarbnieka pabalstu izdevumu cikliskos elementus un vienreizējos un citus pagaidu pasākumus.

- (6) Ievērojot valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālā plāna iesniegšanu saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 11. pantu un 36. panta 1. punkta a) apakšpunktu, Padomes 2024. gada 26. jūlija lēmumā tika ņemts vērā, ka nākamais pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras posms, proti, LESD 126. panta 7. punktā paredzētais Komisijas ieteikums attiecībā uz Padomes ieteikumu par pārmērīgā deficīta novēršanu, tiks īstenots vienlaikus ar Regulas (ES) Nr. 473/2013 7. pantā paredzēto Komisijas atzinumu par eurozonas dalībvalstu budžeta plānu projektiem. Šī pieeja ļāva nodrošināt konsekveni starp budžeta prasībām, kas jāievēro pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras ietvaros, un korekcijām, kuras noteiktas vidēja termiņa fiskāli strukturālajos plānos. Šis grafiks un lēmumu sadalīšana saskaņā ar LESD 126. panta 6. un 7. punktu bija ārkārtēja un saistīta ar pāreju uz jauno regulējumu, tādējādi neradot precedentu. Ungārijas gadījumā Komisija 2024. gada 26. novembrī pieņēma ieteikumu Padomes ieteikumam saskaņā ar LESD 126. panta 7. punktu un pēc tam 2025. gada 16. janvārī to pārskatīja pēc tam, kad bija pozitīvi novērtējusi Ungārijas vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu.
- (7) Reālais IKP Ungārijā 2023. gadā samazinājās par 0,9 %. Saskaņā ar Eiropas Komisijas 2024. gada rudens prognozi paredzams, ka 2024. gadā ekonomika pieaugs par 0,6 %, pateicoties privātā patēriņa pieauguma lēcienam un neto eksporta pozitīvajai ietekmei. Paredzams, ka 2025. gadā reālais IKP palielināsies par 1,8 %, jo sagaidāms, ka privātais patēriņš turpinās strauji pieaugt, un tiek prognozēts, ka investīcijas mēreni atgūsies. Sagaidāms, ka bezdarbs 2024. gadā būs 4,5 % un 2025. gadā 4,3 %. Paredzams, ka inflācija, kas 2023. gadā bija 17,0 %, 2024. gadā būs samazinājusies līdz 3,8 %, bet 2025. gadā nokritīsies līdz 3,6 %.
- (8) Saskaņā ar *Eurostat* 2024. gada 22. oktobrī⁶ validētajiem datiem Ungārijas vispārējās valdības budžeta deficīts 2023. gadā bija 6,7 % no IKP. Eiropas Komisijas 2024. gada rudens prognozē paredzēts, ka vispārējās valdības budžeta deficīts būs 5,4 % no IKP 2024. gadā un 4,6 % no IKP 2025. gadā, tātad pārsniedzot atsaucēs vērtību abos gados. Tiek prognozēts, ka strukturālais deficīts 2024. gadā būs 4,7 % no IKP, un paredzams, ka 2025. gadā tas samazināsies par 0,7 procentpunktiem.

⁶ *Eurostat* euro rādītāji, publicēti 2024. gada 22. oktobrī. Sk. <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-euro-indicators/w/2-22102024-AP>.

- (9) Vispārējās valdības parāds 2023. gada beigās bija 73,4 % no IKP. Saskaņā ar Komisijas 2024. gada rudens prognozi tas 2024. gada beigās būs palielinājies līdz 74,5 % no IKP, 2025. gada beigās saglabāsies 74,5 % apmērā no IKP, bet 2026. gada beigās samazinājies līdz 73,8 % no IKP, tādējādi saglabājoties virs atsaucēs vērtības, kas ir 60 % no IKP.
- (10) Ungārija 2024. gada 4. novembrī iesniedza pirmo valsts vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu. 2024. gada decembrī Ungārija iesniedza plāna papildinājumu, kurā atspoguļoti jaunāki dati un iekļauta pārskatīta neto izdevumu virzība, ar kuru nodrošināt valdības budžeta deficīta ierobežošanu tā, lai tas nepārsniegtu 3 % no IKP, un sākt prognozētā vispārējās valdības parāda ticamu samazināšanu līdz korekcijas perioda beigām. Plāns aptver 2025.–2028. gadu un paredz fiskālo korekciju četru gadu garumā. Padomes ieteikumā, ar ko apstiprina Ungārijas vidēja termiņa fiskāli strukturālo plānu 2025.–2028. gadam, ieteikta neto izdevumu virzība, kurā ņemtas vērā visas nepieciešamās prasības, kas attiecas uz koriģējošo virzību, un tā būtu jāiesaka kā koriģējošā neto izdevumu virzība pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūrā. Tādējādi gados, kad gaidāms, ka vispārējās valdības budžeta deficīts pārsniegs atsaucēs vērtību, koriģējošā neto izdevumu virzība saskaņā ar Padomes Regulu (EK) 1467/97 atbilst minimālajai gada strukturālajai korekcijai vismaz 0,5 % apmērā no IKP, kas ir kritērijs.
- (11) Pamatojoties uz neto izdevumu virzību, kura ir vienīgā ar darbību saistītā atsaucēs vērtība atbilstības pārraudzībai, kas ir noteikta Padomes ieteikumā, ar ko apstiprina Ungārijas plānu, un šajā ieteikumā, un pamatojoties uz Eiropas Komisijas vidēja termiņa valdības parāda prognozēšanas sistēmu un Eiropas Komisijas 2024. gada rudens prognozi, ir gaidāms, ka vispārējās valdības budžeta deficīts samazināsies no 5,4 % no IKP 2024. gadā līdz 3,0 % no IKP 2026. gadā. Pamatojoties uz plāna pieņēmumiem, deficīts 2026. gadā nokristos zem 3 % deficīta atsaucēs vērtības.
- (12) Pamatojoties uz ieteicamo korektīvo neto izdevumu virzību, Eiropas Komisijas vidēja termiņa valdības parāda prognozēšanas sistēmu un Eiropas Komisijas 2024. gada rudens prognozi, vispārējās valdības parāds pakāpeniski samazinātos no 74,5 % no IKP 2024. gada beigās līdz 72,8 % 2026. gada beigās.

- (13) Budžeta konsolidācijas pasākumiem būtu jānodrošina pārmērīgā budžeta deficīta paliekoša korekcija, vienlaikus uzlabojot publisko finanšu kvalitāti un struktūru, saglabājot investīcijas un stiprinot ekonomikas izaugsmes potenciālu. Fiskālajām un plašāka ekonomiska rakstura reformām būtu ilgtspējīgi jāuzlabo ekonomikas izaugsmes un noturības potenciāls un jāatbalsta fiskālā stabilitāte.
- (14) Padome pieņem zināšanai, ka precīza metodika efektīvas rīcības novērtēšanai saistībā ar jauno fiskālo sistēmu vēl nav pilnībā izstrādāta, un tādēļ tā uzskata, ka ir pamatoti laikus apspriest metodiku.
- (15) Saskaņā ar Regulas 1467/97 8. panta 3. punktu Padomes lēmumu atcelt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru, ievērojot LESD 126. panta 12. punktu, pieņem tikai tad, ja budžeta deficīts ir samazināts zem atsauces vērtības un saskaņā ar Komisijas prognozēm tas šādā līmenī saglabāsies esošajā un nākamajā gadā.

AR ŠO IESAKA.

1. Ungārijai būtu jānodrošina, ka neto izdevumu nominālā pieauguma temps nepārsniedz I pielikumā noteiktās maksimālās vērtības.
2. Tādējādi Ungārijai būtu jānovērš pārmērīga budžeta deficīta situācija līdz 2026. gadam.
3. Padome nosaka termiņu – 2025. gada 30. aprīli –, līdz kuram Ungārijai efektīvi jārikojas un jāiesniedz vajadzīgie pasākumi kopā ar savu 2025. gada progresa ziņojumu, kas jāiesniedz Komisijai saskaņā ar Regulas (ES) 2024/1263 21. pantu. Pēc tam Ungārijai vismaz reizi sešos mēnešos būtu jāziņo par progresu ieteikuma īstenošanā, līdz pārmērīgais budžeta deficīts ir novērsts.

Šis ieteikums ir adresēts Ungārijai.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*

Neto izdevumu maksimālie nominālā pieauguma tempi (gada un kumulatīvie pieauguma tempi nominālā izteiksmē)**Ungārija**

Gadi		2025	2026
Pieauguma tempi (%)	Gadā	4,3	4,0
	Kumulatīvi *	9,1	13,5

* Kumulatīvos pieauguma tempus aprēķina, par bāzes gadu ņemot 2023. gadu.